

Gelijke
Kansen
Alliantie

Waar kansen groeien

**Een sterke
pedagogische
basis voor
kinderen en
jongeren**

Werken in de wijk
Onderwijs & Praktijk
Kunst, Sport en Talent
Opleiden en onderzoek

Dit inspiratiemagazine is een uitgave van de Campus Kind en Educatie en de Gelijke Kansen Alliantie (GKA). In het magazine wordt de Campus Kind en Educatie ook aangeduid als de Campus.

Het magazine is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de partners van de Campus. Ieder draagt vanuit zijn eigen rol en expertise bij aan een sterke pedagogische basis voor kinderen en jongeren in Zwolle.

De artikelen volgen de beweging van visie naar praktijk: van gezamenlijke ambities, via werken in de wijk en op school, naar opleiden, onderzoek en lessen voor de toekomst. De bijdragen zijn los te lezen, maar samen laten zij zien hoe kinderen en jongeren zich ontwikkelen in de samenhang tussen school, wijk en thuis.

Inhoudsopgave

1. Visie en aanpak

3. Inleiding

De Campus Kind & Educatie als beweging

4. Voorwoord GKA

Samen werken aan kansen voor kinderen en jongeren

5. Zwolse aanpak in vogelvlucht

Van visie naar praktijk: wijk, opleiding en onderzoek

6. Samenwerken in de wijk

Interprofessioneel werken rond kinderen en gezinnen

2. Werken in de wijk

8. Abby D. en Al Amana

Een stadscoalitie die school, wijk en thuis verbindt

10. TalentStad Brugfunctionaris

Samenspel rond één gezin

11. Interview

Politiekids & Veiligheid

12. Kindvisual

Met QR video

3. Onderwijs en praktijk

14. ISK en fietsenproject

Een eigen fiets als startpunt voor meedoen

16. Talentstad PRO

Ontdekken, groeien en elkaar ontmoeten

17. SBO Facet Poëzieproject

Spelen met woorden

18. Talentenfluisteren

Kinderen ontdekken wie ze zijn

4. Kunst, sport en talent

20. Ruimte om te groeien

Kunst & Bewegen in de wijk

21. Praktijkverhalen

Creativiteit en ontdekken, Meedoen en plezier, Urban Sports

5. Opleiden en onderzoek

24. Wijkgericht leren

Interprofessioneel samenwerken: studenten leren samen in de wijk

26. Ad-PEP & nieuwe professionals

De eerste gezamenlijke opleiding binnen de Campus

27. Perspectief student

“Je leert verder kijken dan je eigen rol”

28. Onderzoek in Zwolle

Wat werkt, waarom het werkt en hoe we verder leren

6. Toekomst

30. Reflectie

Lessen uit Zwolle

Inleiding

De Campus Kind & Educatie als beweging

Zwolle bouwt al jaren aan een ontwikkelomgeving waarin kinderen en jongeren kunnen groeien, leren en meedoen op plekken die dichtbij en vertrouwd zijn. Die beweging vindt haar oorsprong in het onderwijs. De mbo- en hbo-opleidingsinstellingen zochten naar manieren om beter aan te sluiten bij de leefwereld van kinderen en jongeren en om samen met partners in de stad te werken aan gelijke kansen. Vanuit die onderwijspraktijk is de Campus Kind & Educatie ontstaan.

Kernstatement

We bouwen in Zwolle aan brede welvaart, gelijke kansen en een toekomstbestendige regio waarin ieder kind en iedere jongere kan groeien, leren en meedoen. Door interprofessioneel samen te werken – met onderwijs, welzijn, sport, cultuur, jeugd en gemeente – verbinden we expertise, ambitie en inzet. Zo maken we van onze stad een inclusief netwerk: waar talent zich ontwikkelt, sociale samenhang groeit en professionals samen bijdragen aan welzijn, kansen en groei voor iedereen.

De Campus is geen los netwerk, maar een gezamenlijke beweging waarin onderwijs- en opleidingsinstellingen samen optrekken met opvang, welzijn, sport, cultuur en gemeente. Wat deze samenwerking kenmerkt, is het gedeelde vertrekpunt: het dagelijks leven van kinderen en jongeren. Zij bewegen zich tussen school, thuis en wijk. Professionals sluiten daarop aan door kennis te delen, af te stemmen en elkaars expertise te benutten. Vanuit het onderwijs is zo een gedeelde pedagogische basis gegroeid, die richting geeft aan het handelen van alle betrokken partners. Het motto van 'ik' naar 'wij' krijgt hier concreet vorm in de praktijk.

Die praktijk vormt tegelijk de leeromgeving voor de professional van de toekomst. Studenten en professionals leren interprofessioneel werken: zij kijken over de grenzen van hun eigen rol of organisatie heen, verbinden perspectieven en handelen vanuit samenhang rond kind en jongere. Zo ontstaat vakmanschap dat aansluit bij de complexiteit van de leefwereld waarin kinderen en jongeren opgroeien.

De afgelopen jaren is zichtbaar geworden wat deze aanpak oplevert. Wijken ontwikkelen zich tot rijke leeromgevingen, activiteiten sluiten beter aan bij talenten en ontwikkelbehoeften, en gezinnen vinden gemakkelijker hun

weg naar ondersteuning en ontmoeting. Studenten uit mbo en hbo leren in deze context samen te werken en ontwikkelen vaardigheden die passen bij het werken met kinderen en jongeren in een complexe samenleving.

Dit magazine laat zien hoe Zwolle hier concreet vorm aan geeft. De voorbeelden komen uit verschillende wijken, organisaties en teams, maar laten steeds dezelfde kern zien: samenwerken rond kansen voor kinderen en jongeren. Het zijn verhalen uit de praktijk, verrijkt met inzichten uit onderzoek en ervaringen uit de praktijk van professionals, ouders en studenten.

Ageeth Bergsma,
Voorzitter Campus Kind & Educatie

Samen werken aan kansen voor kinderen en jongeren

4

Een sterk netwerk van ouders, scholen en wijkpartners helpt kinderen en jongeren om gezond, veilig en kansrijk op te groeien. Daarom richt de Gelijke Kansen Alliantie (GKA) zich op het versterken van de verbinding tussen de leefwerelden van kinderen: thuis, op school en in de wijk. Juist wanneer die werelden beter samenwerken, ontstaat er meer rust, ondersteuning en ontwikkelkansen voor ieder kind. In veel gemeenten wordt al hard gewerkt aan een stevige pedagogische basis. Professionals, vrijwilligers, ouders en kinderen bouwen samen aan omgevingen waarin kinderen zich veilig voelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Ook in Zwolle krijgt deze integrale aanpak steeds meer vorm. Binnen de Campus Kind en Educatie werken scholen, mbo- en hbo-opleidingen, kinderopvang, welzijnsorganisaties en jeugdzorg samen aan initiatieven die passen bij wat de GKA landelijk stimuleert. Zo sluit Zwolle aan bij het programma School & Omgeving, waarin coalities van scholen, gemeenten en maatschappelijke partners samenwerken aan een verrijkt aanbod voor kinderen en jongeren. Het gaat daarbij om extra activiteiten en ondersteuning in en rond

de school, zodat leerlingen hun talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen – ook buiten de reguliere lestijden.

Daarnaast investeert Zwolle in duurzame samenwerking tussen professionals. Studenten en beroepskrachten leren en werken samen in interprofessionele leerteams, waarin onderwijs, zorg en welzijn elkaar versterken. Deze manier van werken sluit aan bij de GKA-aanpak waarin netwerkvorming, kennisdeling en professionalisering centraal staan. Door samen te leren en samen verantwoordelijkheid te nemen, groeit niet alleen de kwaliteit van ondersteuning rond kinderen, maar ontstaat ook een cultuur van 'wij' in plaats van 'ik'.

Deze cultuur valt ook op in Zwolle: samenwerken vanuit gedeelde waarden, wederzijds vertrouwen en de bereidheid om verder te kijken dan de eigen organisatie. Steeds met het belang van dat ene kind in die ene wijk voor ogen. De manier waarop organisaties – en vooral mensen- vanuit verschillende domeinen samenwerken, maakt kansengelijkheid in de praktijk zichtbaar. De voorbeelden in dit magazine laten zien wat dat in de praktijk oplevert: meer samenhang rond kinderen en professionals die elkaar

weten te vinden. De verhalen laten zien hoe er in de praktijk meer kansen voor kinderen ontstaan: in een gesprek met ouders, een activiteit in de wijk, een veilige plek op school of een leerteam waar studenten en professionals samen werken aan oplossingen.

Met dit magazine willen we inspiratie delen. Niet om te laten zien wat "af" is, maar hoe je samen stap voor stap kunt bouwen aan betere kansen voor alle kinderen en jongeren.

Johanna Sellis,
Regiocoördinator
Gelijke Kansen Alliantie

Van visie naar praktijk: wijk, opleiding en onderzoek

Zwolse aanpak in vogelvlucht

De Zwolse aanpak voor kansengelijkheid en brede ontwikkeling komt voort uit een gezamenlijke overtuiging: kinderen en jongeren groeien niet in losse systemen, maar in samenhangende netwerken van school, gezin en wijk, versterkt door het werkveld en andere partners om kinderen en jongeren heen. De Campus Kind en Educatie zet zich in voor een stad en regio waarin opleiden, onderzoeken en samenwerken elkaar versterken, samen met ouders en andere betrokkenen rondom kinderen en jongeren.

De maatschappelijke opgave is groot. Toenemende kansengelijkheid, een krappe arbeidsmarkt en groeiende druk op onderwijs en zorg vragen om professionals die verder kijken dan hun eigen rol of organisatie. De Campus kiest daarom nadrukkelijk voor een gedeelde

In Zwolle werken praktijk, opleiding en onderzoek als één geheel samen. Professionals leren in de wijk, studenten leren met professionals en onderzoek laat zien wat werkt. Zo versterken dagelijkse praktijk en kennisontwikkeling elkaar rondom kinderen en gezinnen.

sociaalpedagogische basis, waarin de leefwereld van kinderen en jongeren het vertrekpunt vormt. Niet het systeem, maar het kind en de jongere in zijn of haar context staan centraal – in verbinding met gezin en omgeving.

Twee ambities vormen hierbij de onderlegger:

- Het bouwen aan een kansrijke omgeving voor ieder kind en iedere jongere. Dat vraagt om samenhangende leer- en leefomgevingen waarin onderwijs, opvang, welzijn, sport en cultuur in verbinding met de thuissituatie van kinderen en jongeren elkaar versterken.
- Het opleiden van wendbare en duurzame professionals, die interprofessioneel kunnen samenwerken en voorbereid zijn op complexe maatschappelijke vraagstukken.

Vanuit deze ambities krijgt de beweging in Zwolle concreet vorm in de dagelijkse praktijk. Steeds vaker wordt gewerkt vanuit de leefwereld van het kind en de jongere: leren, ontwikkelen en ondersteunen op de plekken waar het leven zich afspeelt – op school, thuis en in de wijk. Wijkgericht werken groeit daarbij uit tot een herkenbare manier van organiseren en samenwerken. In de wijken werken professionals in vaste teams, met vertrouwde gezichten en korte lijnen. Zij hanteren gedeelde pedagogische uitgangspunten en stemmen activiteiten en ondersteuning zorgvuldig af op wat kinderen, jongeren en hun

gezinnen in hun eigen context nodig hebben. Ouders worden daarbij actief betrokken, bijvoorbeeld bij activiteiten, workshops en ontmoetingen in de wijk.

Zo ontstaat een aanpak waarin samenhang en nabijheid centraal staan, en waarin kinderen en jongeren zich gezien en ondersteund voelen – niet door losse initiatieven, maar binnen een samenhangend netwerk rondom hen.

Een belangrijk onderdeel van deze manier van samenwerken zijn de netwerkbijeenkomsten van de Campus. Twee keer per jaar komen professionals, bestuurders, opleidings- en wijkpartners samen om inzichten te delen, praktijkervaringen te verbinden en gezamenlijk te reflecteren. Keynotes, inspiratiesessies en verdiepende gesprekken zorgen voor nieuwe perspectieven en concrete handvatten die professionals meenemen naar hun dagelijkse praktijk.

Onderzoek is als een rode draad verweven. Lectoraten en practoraten verbinden praktijkervaringen aan kennisontwikkeling, zodat zichtbaar wordt wat werkt en waarom.

Zo ontstaat in Zwolle een samenhangend ecosysteem waarin opleiden, onderzoek en praktijk elkaar versterken: een beweging van 'ik' naar 'wij', waarin kinderen, jongeren en gezinnen samen met professionals bouwen aan meer gelijke kansen.

**“Een gedeelde
pedagogische basis
geeft rust.”**

Interprofessioneel werken rond kinderen en gezinnen

Samenwerken in de wijk

Interprofessionele samenwerking tussen school, opvang, welzijn, sport en cultuur vormt binnen de Campus Kind & Educatie de basis voor een rijke leer- en leefomgeving voor ieder kind en jongere. Niet één organisatie, maar de gezamenlijke omgeving staat centraal. De wijk fungeert daarbij als leeromgeving: een plek waar professionals, ouders, buurtbewoners en organisaties samen optrekken rond opgroeien, leren en ontwikkelen.

Binnen de Campus ontmoeten verschillende werelden elkaar. Ouders, onderwijsprofessionals, jeugdwerkers, cultuur- en sportpartners brengen ieder hun eigen perspectief, ervaring en expertise in. Juist in die ontmoeting ontstaat ruimte voor duurzame oplossingen. Wanneer partners elkaar kennen, elkaars taal spreken en samen verantwoordelijkheid nemen, groeit de pedagogische kwaliteit en ontstaat eerder zicht op wat een kind of jongere nodig heeft.

Uit projecten en programma's binnen de Campus blijkt dat domeinoverstijgend samenwerken vraagt om gedeelde uitgangspunten en vertrouwen. Professionals leren over de grenzen van hun eigen discipline heen te kijken en benutten elkaars expertise. Zo ontstaat op school, thuis en in de wijk een bredere pedagogische context voor kinderen en jongeren.

In wijkgerichte programma's zoals School en Omgeving krijgt deze manier van werken concreet vorm. Onderwijs, welzijn, sport en cultuur ontwikkelen samen activiteiten die aansluiten

bij het dagelijks leven van kinderen en jongeren. Partners als Het Werkt Sociaal, SportService en Stadkamer brengen hun expertise in en maken de verbinding met de wijk zichtbaar en toegankelijk. Hierdoor ontstaat een samenhangend aanbod dat verder reikt dan losse activiteiten en bijdraagt aan talentontwikkeling, ontmoeting en vertrouwen.

“De wijk is één leefwereld voor kinderen.”

De wijk als leeromgeving vraagt ook om anders kijken. Professionals richten zich niet alleen op individuele vragen, maar op het geheel van relaties, patronen en netwerken rondom een kind of jongere. Door samen te vertragen, te reflecteren en ouders actief te betrekken, ontstaan oplossingen die beter passen bij de leefwereld van gezinnen en langer standhouden.

Een belangrijke kracht van de Zwolse aanpak is dat samenwerking niet vrijblijvend is. Binnen de Campus

werken scholen, maatschappelijke partners, opleidingen en gemeente vanuit gezamenlijke ambities aan dezelfde opgave. Door ruimte te bieden aan vakmanschap, maar ook samen richting te geven, ontstaat continuïteit. Beleidskeuzes, uitvoering en leren uit de praktijk versterken elkaar.

Wanneer deze samenwerking goed is georganiseerd, ervaren professionals dat hun werk lichter wordt. Door kennis te delen, elkaar snel te vinden en gezamenlijk op te trekken, ontstaat meer draagkracht en betere afstemming. Zo groeit binnen de Campus een lerende gemeenschap, waarin onderzoek, praktijk en beleid elkaar voeden.

De kracht van samenwerken in de wijk ligt uiteindelijk in het perspectief van het kind en de jongere. Zij groeien op in netwerken, niet in losse domeinen. Wanneer onderwijs, ouders, wijkpartners en gemeente samen optrekken, ontstaat een omgeving waarin kinderen en jongeren zich gezien, gehoord en gesteund voelen – thuis, op school en in de wijk.

**Abby D.
& School en Omgeving**

Een wijkgericht samenwerkings- verband dat school, wijk en thuis verbindt

**“Ontwikkelkansen
nemen toe wanneer
thuis, school en wijk
elkaar versterken.”**

Versterken wat in de wijk al aanwezig is

Zwolle kiest ervoor om bestaande structuren te benutten en te versterken: jeugdwerk, bibliotheek, buurthuizen, sportverenigingen, leesinitiatieven en BSO-aanbieders worden verbonden in plaats van vervangen.

Deze manier van werken voorkomt versnippering en maakt het programma duurzaam.

Opleiden in de wijk

Mbo- en hbo-studenten krijgen binnen Abby D. een betekenisvolle plek. Zij ondersteunen activiteiten, voeren observaties uit, begeleiden kinderen en jongeren en leren domeinoverstijgend samenwerken.

Dit draagt bij aan een toekomstbestendig leer- en werklandschap waarin professionals in de wijk samen optrekken.

Wat professionals zeggen over uitwisseling

**“Je staat vaak alleen
voor een groep;
zo’n moment van
ontmoeting doet dan
echt goed.”**

“Superinspirerend.”

8 **Zwolle werkt aan een brede ontwikkelomgeving waarin kinderen en jongeren de hele dag kunnen leren, ontdekken en meedoen. Het programma Abby D, de Zwolse invulling van School & Omgeving, vormt daarin een krachtige motor. Het verbindt school, wijk, ouders, opleidingen en maatschappelijke partners tot één samenhangend pedagogisch netwerk.**

In wijken als Holtenbroek, Aa-landen en Dieze werken scholen, maatschappelijke organisaties en de gemeente nauw samen in wijkgerichte samenwerkingsverbanden rond kinderen en gezinnen. Wat deze aanpak kenmerkt, is de gezamenlijke verantwoordelijkheid: partners stemmen af, bouwen voort op elkaars werk en werken vanuit gedeelde pedagogische uitgangspunten. Zo ontstaat een doorgaande leer- en leefomgeving waarin kinderen, jongeren en gezinnen zich gezien en ondersteund voelen.

De activiteiten sluiten aan op het ritme van het schooljaar. In schoolweken wisselen sportieve, culturele en creatieve activiteiten elkaar af. In vakanties worden korte projecten aangeboden die logisch voortbouwen op eerdere ervaringen. Deze herkenbare structuur geeft rust, versterkt betrokkenheid en maakt het aanbod duurzaam.

Binnen Abby D. worden bestaande voorzieningen bewust benut en met elkaar verbonden. Jeugdwerk, sport, cultuur, bibliotheek, buurtinitiatieven en opvang versterken elkaar, dichtbij kinderen en jongeren. Professionals werken met vertrouwde gezichten en korte lijnen, waardoor relaties groeien en samenwerking vanzelfsprekender wordt.

Ook ouders spelen hierin een actieve rol. Zij sluiten aan bij activiteiten, denken mee en dragen bij aan een pedagogisch klimaat dat voelbaar is op school, thuis en in de wijk.

Zo groeit Abby D. uit tot meer dan een programma: het is een stedelijke werkwijze waarin leren, ontwikkelen en samenleven samenkomen. Een aanpak die laat zien hoe samenwerking in de wijk bijdraagt aan gelijke kansen, brede ontwikkeling en een sterke pedagogische basis voor kinderen en jongeren.

Een stevige basis met maatschappelijke partners en de gemeente

Het Werkt Sociaal

Verzorgt jeugdwerk, weerbaarheidstrainingen, talentontwikkeling, natuuractiviteiten en ouder-kindprogramma's. Zij creëren plekken waar kinderen en jongeren veiligheid en verbinding ervaren, en waar ouders vanzelfsprekend kunnen aansluiten.

Stadkamer

Brengt taal, lezen, expressie en creativiteit dicht bij kinderen en jongeren. Activiteiten zoals culturele ateliers, taallessen en leesbevordering worden in en om de wijk georganiseerd, zodat taalontwikkeling en culturele vorming voor iedereen toegankelijk zijn. Zo versterken taalontwikkeling, leesplezier en culturele expressie het onderwijs op een manier die aansluit bij verschillende talenten.

SportService Zwolle

Biedt structurele sport- en beweegactiviteiten waarin gezondheid, motoriek en sociale veiligheid centraal staan. Kenmerkend voor Zwolle is dat de vakleerkracht sport vaak dezelfde professional is als de buurtsportcoach. Kinderen ontmoeten hem of haar in de gymzaal en in de wijk. Deze herkenning geeft rust en voorspelbaarheid wat bijdraagt aan motorische ontwikkeling, sociale veiligheid en het leren samenwerken.

Gemeente Zwolle

De gemeente is actief partner in het netwerk rond Campus Kind en Educatie. Ze denkt actief mee over hoe initiatieven voor kinderen en jongeren met elkaar verbonden kunnen worden – niet alleen op uitvoerend niveau, maar ook op beleidsniveau en via gemeentelijke randvoorwaarden. Daardoor ontstaat een samenhangend aanbod waarin welzijn, onderwijs, sport en cultuur structureel met elkaar zijn verbonden.

Al Amana: brede ontwikkeling door dagelijks verrijkend aanbod

“De kinderen ontdekken dankzij Abby D. hun sterke kanten, krijgen meer zelfvertrouwen en ontwikkelen vaardigheden die bijdragen aan hun brede vorming, zowel cognitief, creatief als sociaal.”

Met die woorden beschrijft Mohamed Bachiri, adjunct-directeur en schoolcoördinator van Al Amana, de impact van het programma op zijn leerlingen.

Op school wordt iedere dag voor én na schooltijd gewerkt aan verrijking. Externe begeleiders ondersteunen bij (voor)lezen, verhalen delen en motiveren. Tijdens de lunchpauzes zijn er sport- en beweegactiviteiten die kinderen midden op de dag laten ontspannen én samenwerken. Wekelijks is er één of, bij voldoende belangstelling, twee sportmomenten waarin motoriek, conditie en samenspel centraal staan. Op woensdagmiddagen komen andere

thema's aan bod: creatief werken (zoals graffiti), techniek (bijvoorbeeld elektra) en natuurbeleving. De school bereidt daarnaast een driedaags recreatief en sportief kamp voor leerlingen uit groep 6 t/m 8 voor.

Hoewel Al Amana in Stadshagen staat, sluiten leerlingen ook aan bij Abby D.-activiteiten in Holtenbroek en Aa-landen. Dit vergroot hun wereld en versterkt verbindingen tussen verschillende leefomgevingen.

Creatieve activiteiten zijn favoriet: kinderen genieten van iets maken dat ze mee naar huis kunnen nemen, maar vooral van het samenwerken, het spelelement en het gevoel van trots wanneer iets lukt. Ook bij leesactiviteiten ontstaat betrokkenheid: een leerling die eerst met tegenzin aanschoufde, luisterde uiteindelijk geboeid en stelde vragen.

In projecten en programma's binnen de Campus groeit het besef dat domeinoverstijgend samenwerken vraagt om gedeelde uitgangspunten en vertrouwen. Professionals leren over de grenzen van hun eigen discipline heen te werken en benutten elkaars kennis en ervaring. Zo ontstaat een samenhangende pedagogische context rondom kinderen en jongeren, op school, thuis en in de wijk.

TalentSTAD

Samenspel rond één gezin

TalentStad Brugfunctionaris

Bij TalentStad werken twee brugfunctionarissen. Eén van hen is Khalil. Als brugfunctionaris staat hij tussen school, ouders en kinderen. Khalil vertelde dat hij vaak bij gezinnen thuis komt en helpt bij praktische zaken, zoals het regelen van spullen die nodig zijn voor school.

Twee jaar geleden zijn de brugfunctionarissen gestart bij TalentStad. Volgens Khalil loopt dit inmiddels goed. In zijn werk komt hij ook kinderen tegen die niet naar school willen. Khalil probeert hen dan te motiveren om toch te gaan. Hoewel brugfunctionarissen bij TalentStad in dienst zijn van de school, doen zij niet alleen schoolgerelateerde taken. Zo vertelde Khalil dat hij eens iemand heeft geholpen met het activeren van een bankpasje. Ook wordt hij soms

ingezet als tolk voor kinderen die het Nederlands nog niet goed beheersen, soms zelfs bij andere scholen.

Khalil werd voor de rol van brugfunctionaris aanbevolen door een vriend. Na het gesprek klikte het meteen. Omdat hij zich in zijn werk eerst richt op het ondersteunen van ouders, bouwt hij een sterke band op met gezinnen. Die gezinnen waarderen dat enorm. Soms helpt Khalil families die het financieel moeilijk hebben, bijvoorbeeld door een laptop of fiets te regelen. Hij ziet dat de kwaliteit van leven van gezinnen zichtbaar verbetert wanneer er passende hulp wordt geboden. Waar Khalil het meest trots op is, is het helpen van studenten om af te studeren, zelfs wanneer zij een grote achterstand hebben. Daarnaast werkt hij soms met gezinnen die te maken hebben met trauma's. Hij merkt dat het vertrouwen in school dan niet altijd vanzelfsprekend

Vince Vos, student Media-redactie bij Landstede MBO, ging in gesprek met Khalil, brugfunctionaris bij de middelbare school TalentStad en (op de pagina hiernaast) met Halima, jeugdwerker bij Het Werkt Sociaal van Travers.

is. Juist daarom is hij trots wanneer het lukt om een goede band op te bouwen met deze ouders.

Wanneer Khalil in complexe situaties terechtkomt, staat hij er niet alleen voor. Hij kan terugvallen op de ondersteuningsstructuur binnen de school en schakelt collega's of andere professionals in waar nodig. Soms helpt het om informatie duidelijk en in meerdere talen te delen, bijvoorbeeld door brieven te sturen met een vertaling. Hij blijft doorvragen als hij iets wil begrijpen, omdat hij gelooft dat iedereen geholpen kan worden.

Wijkreporters: de wijk door kinderoogen

Binnen Abby D. gingen kinderen van basisschool De Wilgenburg op pad als wijkreporters. Samen met theater- en podcastmaker Pomme Willemse spraken zij buurtbewoners over het verleden en de toekomst van hun wijk.

Met nieuwsgierigheid, lef en goede vragen verzamelden de kinderen verhalen van verschillende generaties. Het resultaat is een audioverhaal waarin de wijk zelf aan het woord komt – verteld door kinderen.

Artikel

Politiekids & Veiligheid

Bij Het Werkt Sociaal worden veel activiteiten georganiseerd. Door deze activiteiten weten medewerkers goed wat er speelt in de wijk. Eén van deze wijken is Holtenbroek. Halima is jeugdwerker en organiseert hier verschillende activiteiten, waaronder Politiekids, dat wordt gehouden in het Wijkcentrum Holtenbroek. De activiteiten richten zich op kinderen en worden in samenhang met onder andere de Rijke Schooldag aangeboden. Voorbeelden van activiteiten van Het Werkt Sociaal zijn fietslessen, disco's en kennismaken met elkaars cultuur.

Holtenbroek had vroeger veel last van armoede en criminaliteit. Door meldingen en inzet van verschillende partijen is dit minder geworden. Halima werd door Travers benaderd om zich in te zetten voor kinderen en gezinnen, wat haar positief verraste. Ze betreft vaak bewoners bij de buurtactiviteiten, iets wat zij zelf erg belangrijk vindt. In haar werk moet Halima het vertrouwen van ouders winnen. Ze legt uit wat wel en niet mogelijk is binnen een gezin en probeert ouders te stimuleren om hun kinderen mee te laten doen aan activiteiten, zoals fietslessen. Wanneer families de benodigde materialen niet hebben, probeert zij die

te regelen. Een van haar hoogtepunten was het moment dat zij een kind kon helpen aan een laptop. Toen Halima vertelde dat dit geregeld kon worden, begon het kind te glinsteren van geluk.

Politiekids

Politiekids is een project dat goed loopt in de wijk. De politie en het Deltion College werken hier actief aan mee.

“Sinds Politiekids actief is, wordt er in de buurt positiever gesproken over de politie.”

Het traject duurt een half jaar en is bedoeld voor kinderen met een verbinding met Holtenbroek. Er zijn twee groepen: Alpha met tien kinderen en Bravo met twaalf kinderen.

Het programma bestaat uit vier onderdelen: groepsdynamica, conditietraining bij de atletiek, kickboksen en op pad gaan met de politie. Elk onderdeel komt vier keer terug. Tijdens de momenten met de politie leren kinderen onder andere hoe ze mensen aanspreken en hoe ze kunnen handelen in verschillende situaties.

Aan het einde is er bij het Deltion College een afsluitend examen waarin de kinderen laten zien wat zij tijdens Politiekids hebben geleerd. Ze krijgen speciale Politiekids-kleding en een badge. Ouders ontvangen informatie over het programma, die zij doorlezen en ondertekenen. Tijdens de lessen leren kinderen ook wat wel en niet mag en welke gevolgen bepaald gedrag kan hebben.

Na Politiekids zijn er vervolgmodes, waardoor kinderen tot hun vijftiende kunnen blijven meedoen. Sinds Politiekids actief is in de wijk, wordt er positiever gesproken over de politie. Bewoners en kinderen hebben meer contact met agenten en er is meer wederzijds begrip. Dit is merkbaar in de hele wijk.

De wijk Holtenbroek door de ogen van kinderen

12

Met camera's in de hand gingen kinderen vol nieuwsgierigheid op ontdekkingsstocht door Holtenbroek. Als echte wijkreporters legden zij vast wat hun buurt zo leuk maakt: dansen bij Abby D, creatief bezig zijn bij CreACTIEF en nieuwe skills tijdens de typecursus. In foto's en een korte video delen ze hun favoriete plekken en activiteiten.

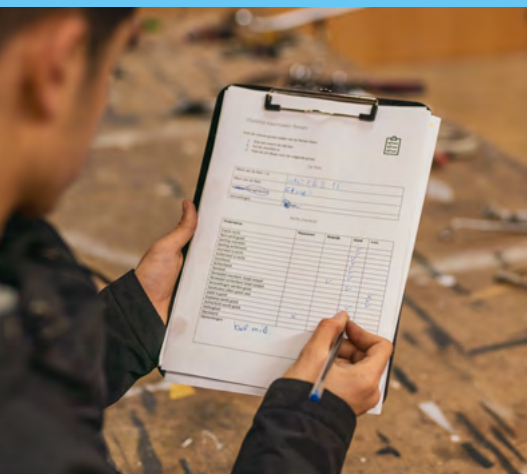
Een eigen fiets als startpunt voor meedoen

ISK + Fietsenproject

“Daar moet het voorlampje ook nog af... en het zadel hè pap. Hij moet wel even goed uit elkaar liggen, anders hebben ze hem zo weer in elkaar.” In de werkruimte van Co Zwolle pakt Edwin Dijkman een moersleutel: alsof hij meubels maakt – maar samen met zijn vader begeleidt hij jongeren van de Internationale Schakelklas (ISK) van StartCollege in Zwolle bij het sleutelen aan een fiets die ze na afloop mogen houden.

14

Via Abby D. doen ISK-leerlingen mee aan allerlei uitdagende naschoolse activiteiten. Eén van de eerste en meest aansprekende projecten is het fietsproject: jongeren krijgen een oude fiets, sleutelen eraan, en maken hem rijklaar. Aan het eind mogen ze hem zelf houden.

Tijdens het sleutelen leren ze ongemerkt ook veel Nederlands: namen van onderdelen, handelingen en veiligheidstermen passeren voortdurend – taal en techniek verbinden zich zo op een natuurlijke manier.

Met hun eigen fiets krijgen de jongeren bovendien zelfstandigheid: ze kunnen nu zelfstandig naar school, naar wijkactiviteiten of naar vrienden. Dat vergroot hun mobiliteit én maakt de stap naar verdere deelname aan Abby D. kleiner.

Begeleiders merken hoeveel vertrouwen en trots de jongeren krijgen: wat begon met voorzichtig sleutelen, eindigt met het stralen wanneer ze hun opgeknapte fiets presenteren. Dit initiatief laat zien hoe praktische activiteiten nieuwkomers letterlijk in beweging kunnen brengen – in taal, vaardigheden en in hun plek binnen de stad Zwolle.

Onderwijs en praktijk

Talentstad Praktijkonderwijs

Ontdekken, groeien en elkaar ontmoeten

16

TalentStad Praktijkonderwijs is een school in Zwolle voor jongeren die leren door te doen. De school biedt praktijkonderwijs aan leerlingen van 12 tot 18 jaar en richt zich op het ontdekken van talenten, het versterken van zelfvertrouwen en het voorbereiden op een plek in werk en samenleving. Juist buiten de lessen is er ruimte nodig voor ontmoeting, ontspanning en groei.

Die ruimte krijgt bij TalentStad vorm via Abby D. De belangstelling is groot: bijna twee derde van de leerlingen doet mee aan de activiteiten. Sportdocent Maurice van den Broek vertelt: "Dat is boven verwachting. Door Abby D. ontdekken leerlingen onvermoede talenten en nieuwe hobby's."

Leerlingen kunnen vier dagen per week deelnemen aan workshops die variëren van sport en muziek tot kunst, verzorging, handvaardigheid en 3D-printen. Aanmelden gaat via een speciale app. "Populaire activiteiten zoals zwemmen zitten snel vol, dus leerlingen leren zich tijdig aan te melden," zegt Kim Jacobs, coördinator en docent.

Een belangrijk kenmerk is dat veel workshops door eigen docenten worden gegeven. Instructeur praktijkonderwijs Milou Keizer: "Dat werkt echt. Docenten kennen de leerlingen goed." Maurice vult aan: "Hun betrokkenheid is misschien wel een voorwaarde om Abby D. te laten slagen in het praktijkonderwijs."

De effecten zijn zichtbaar. Leerlingen leren elkaar beter kennen, de onderlinge band wordt sterker en het zelfvertrouwen groeit. Kim ziet hoe leerlingen hun talenten ontdekken én benutten. Sommigen vinden zelfs een nieuwe hobby buiten school. Maurice: "Veel leerlingen zouden anders thuis gamen. Nu vullen ze hun middag met iets zinvol – dat werkt door in hun motivatie en plezier."

Spelen met woorden

SBO Facet Poëzieproject

“Samen met de kinderen zoeken we naar taal om ons heen, in en om de school.” Met de Abby D-activiteit *Spelen met woorden* brengen Renée Nieuwenstein en Anita Middel van Poëzie op Straat taal op een speelse manier tot leven bij SBO Facet. De kinderen ontdekken gedichten, woordspelletjes en taalliedjes, soms zelfs buiten op het plein. Humor en plezier staan centraal: het gaat om durven schrijven en, als het kan, durven presenteren.

De lessen worden afgestemd op het leerniveau en de belevingswereld van de groep. Bij SBO Facet – een school voor speciaal basisonderwijs – betekent dat korte, afwisselende opdrachten rond het thema sprookjes. Kinderen schrijven niet alleen, maar beelden verhalen uit, zingen, dansen en oefenen met dichtvormen zoals haiku's, naamgedichten en beeldgedichten.

Elke bijeenkomst begint in de kring, gevolgd door zintuiglijke opdrachten die kinderen woorden laten vinden voor hun ervaringen. Elke les eindigt met een eigen werkblad; aan het einde van de reeks bundelen de kinderen hun werk in een klein boekje.

Soms ontstaan momenten om nooit te vergeten.

Anita herinnert zich een meisje dat fluisterde dat ze “niet kon schrijven”, maar met een beetje hulp in schitterende kleuren zinnen op papier zette. Haar moeder – verrast en geraakt – zag hoe haar dochter groeide, en bij de laatste les stond het meisje op een stoel en droeg trots haar werk voor aan alle ouders.

Ook drukte kinderen verrassen. Renée vertelt over een jongen die overal doorheen stuiterde, maar ondertussen de mooiste gedichten schreef – en die met trots wilde voordragen.

Spelen met woorden opent voor veel kinderen een nieuwe wereld: een plek waar taal plezier is, waar verbeelding mag stromen en waar elk kind mag stralen.

Kinderen ontdekken wie ze zijn

Talente fluisteren

Voor talentenfluisteraar Annebé van den Engel van Het Werkt Sociaal is het elke keer weer bijzonder: de manier waarop kinderen opbloeien wanneer ze ontdekken welke talenten bij hen horen. Samen met stagiair Estrella van Lierop voerde zij talentengesprekken met alle kinderen uit groep 6 van De Springplank. De pilot liet zien hoe waardevol het is wanneer kinderen individuele aandacht krijgen voor wat hen drijft.

18

“In een talentengesprek gaat het niet om prestatie, maar om wie je bent,” vertelt Annebé. “We beginnen altijd met de vraag: Wanneer vliegt de tijd? Wat ben je dan aan het doen? Vanuit dat startpunt zoeken we samen naar talenten uit de 39 talenten van de talentenfluisteraar.” Ieder kind kiest zelf een kleurblad en stiften. Zo ontstaat een persoonlijk gesprek waarin veiligheid en vertrouwen vooropstaan.

Het doorvragen is essentieel. “Als een kind zegt: ‘Ik hou van voetballen’, dan vraag ik: wat vind je daar zo leuk aan? De een zegt: samen zijn met mijn team, de ander wil zichzelf steeds verbeteren. Daar zie je de talenten. En als je het juiste talent teruggeeft, gebeurt er iets: kinderen gaan glunderen, hun houding verandert. Dat is magie.”

De pilot was meer dan een reeks gesprekken. Samen met leerkracht Sefa Kafali ontwikkelden Annebé en Estrella een aanpak om talenten zichtbaar te maken in de klas. Alle kinderen maakten een talentenpaspoort met foto. Daarnaast kozen ze iemand uit die ze een talent wilden geven, ze maakten

“Ik ben elke keer opnieuw verbaasd hoe snel kinderen zich openen zodra je echt luistert.”

een woordenweb met alles wat die persoon goed kan en daar koppelden we een talent aan. Voor deze persoon werd een mooie kaart gemaakt met dit talent en waarom deze gekozen is. Ook werden talenten verbonden aan rollen in de klas, zoals de ‘foutenspeurder’ of de ‘bewuste beweging’.

“Het mooiste is dat het gaat leven,” zegt Annebé. “Kinderen vragen of ze weer een gesprek mogen doen. Ze herkennen

elkaars talenten, benoemen die, en helpen elkaar vanuit wie ze zijn.” Dat effect reikt verder dan school. Kinderen geven hun talentenkaart trots thuis af – en ouders krijgen zo een nieuw beeld van hun kind.

Voor Annebé staat één ding vast: “Een half uur oprechte aandacht kan ongelooflijk veel in gang zetten. Ik gun ieder kind – en iedere volwassene – een talentengesprek.”

Podcast over Talentfluisteren

Hoe ontdek je talent, juist bij kinderen en jongeren voor wie kansen niet vanzelfsprekend zijn?

“Overall Talent” is een spin-off podcast van Luk Dewulf (pedagoog en auteur van boeken over talent en burn-out) en Els Pronk (auteur van boeken over talentgedreven onderwijs en oprichter

van de Blij met mij Academie) in opdracht van de Gelijke Kansen Alliantie. Het gedachtengoed draait om het herkennen, benoemen en versterken van wat iemand van nature in zich heeft. Een inspirerende verdieping bij het werken aan kansengelijkheid.

Scan de QR-code en luister mee.

Kunst & Bewegen in de wijk

Ruimte om te groeien

Binnen School & Omgeving worden kunst, taal, creativiteit en sport ingezet als laagdrempelige manieren om kinderen te bereiken en hun wereld te vergroten. De aanpak is herkenbaar, dichtbij en sluit aan op de plekken waar kinderen dagelijks komen.

20

Stadkamer speelt een belangrijke rol in het versterken van taal en verbeelding. De Boekenkar, die regelmatig bij scholen en wijklocaties verschijnt, trekt kinderen aan door zijn speelse uitstraling en toegankelijkheid. Bladeren, lezen, luisteren en vertellen: het gebeurt allemaal op het schoolplein of in de buurt. Daarnaast organiseert Stadkamer creatieve en talige workshops die aansluiten bij de wijk. Ook de inzet van tekstloze prentenboeken, een aanpak vanuit het lectoraat Taal & Ontwikkeling van Hogeschool KPZ, biedt kinderen samen met hun ouders en eventuele broertjes en zusjes nieuwe manieren om verhalen te maken en zichzelf uit te drukken zonder dat taal een drempel vormt.

Daarnaast laat SportService Zwolle, dat met buurtsportcoaches en vakleerkrachten werkt, kinderen ervaren hoe leuk en waardevol bewegen kan zijn. Sportactiviteiten worden steeds georganiseerd van vakantie tot vakantie en vinden plaats op pleinen, in gymzalen en in samenwerking met sportverenigingen. De dubbele rol van sommige professionals – vakleerkracht en buurtsportcoach – helpt om een vertrouwde lijn te creëren tussen school en wijk.

Het bijzondere is de verbinding tussen deze werelden. Leerkrachten, buurtsportcoaches, jeugdwerkers en creatieve begeleiders kennen de kinderen goed en versterken elkaars activiteiten. Een brugfunctionaris helpt ouders om mee te doen, wijst op kansen en verlaagt drempels. Zo ontstaat een brede pedagogische basis waarin kunst, taal en bewegen elkaar versterken.

Deze gezamenlijke aanpak laat zien hoe de wijk een rijke leeromgeving wordt: één waar kinderen ontdekken, groeien en meedoen.

“Creativiteit geeft ruimte waar taal dat nog niet kan.”

Praktijkverhaal

Abby D. Atelier bij IKC De Wieden

Sinds dit schooljaar is er op IKC De Wieden elke dinsdag het Abby D. Atelier: een samenwerking tussen de school en BSO Beulakerwiede van Doornijk. De kinderen van de BSO – vooral leerlingen van De Wieden van 4 t/m 9 jaar – doen wekelijks mee. “Ik zie ze genieten”, vertelt initiatiefnemer en leerkracht Mirjam Schottert.

Als opgeleid docent beeldende kunst wilde Mirjam haar ervaring inzetten in de school. Toen een lokaal vrijkwam, werd samen met Harma van Teeffelen (Coördinator schoolaanbod) en Doornijk het atelier opgezet. Inmiddels doen er elke week zo’n zestien

kinderen mee vanuit zowel de BSO als groep 3–5 van De Wieden.

In het atelier werken kinderen aan uiteenlopende opdrachten: levensgrote tekeningen, bouwwerken van karton, snoepschilderijen met acrylverf, collages en stempelkunst met legoblokjes. “We hebben een fijne ruimte, waardoor kinderen echt kunnen experimenteren met materialen. Daardoor kunnen we grotere opdrachten doen en ontdekken kinderen nieuwe technieken.”

Mirjam bereidt de lessen voor; Serpil, pedagogisch medewerker van de BSO, begeleidt mee. Die samenwerking

“Je ziet ze genieten zodra ze beginnen”

vergroot de aandacht voor kinderen en geeft ruimte om dieper te werken aan creatieve ontwikkeling.

“Kinderen krijgen zo de kans hun talenten te ontdekken”, zegt Mirjam. “Ze komen enthousiast terug en vertellen trots wat ze hebben gemaakt.” Het atelier loopt in elk geval tot het einde van het schooljaar, met de wens om het ook volgend jaar voort te zetten.

Praktijkverhaal Astrid (groep 3)

Creativiteit en ontdekken in de wijk

“De creatieve workshops bieden Astrid een uitlaatklep om haar fantasie op een speelse manier kwijt te kunnen”, vertelt Kitty Rispens, moeder van Astrid (groep 3) en Stellan (1,5). Astrid zit op Het Carillon en doet enthousiast mee aan tal van Abby D-activiteiten, zowel op school als in de wijk.

“Op school doet ze mee aan Dancemix, de creatieve activiteiten zoals Boekfiets en fotografie (GoFoto), Apenkooigym en themaworkshops zoals ‘Onderwaterwereld’”, vertelt Kitty. Ook buiten school sluit Astrid graag aan: uitstapjes naar Pantropica, Speelboerderij De Drentse Koe en Techniekmuseum Oyfo en activiteiten zoals Kaboutersport of knutselen in de buurtkamer.

Volgens Kitty is Astrid bijna altijd enthousiast. “Ze vindt veel activiteiten bij voorbaat al leuk. Soms is ze moe of heeft ze een dagje geen zin, maar dat is heel normaal. Bij de creatieve activiteiten komt ze thuis met de wildste creaties. En bij Kaboutersport konden we vaak even meekijken – dan zag je hoe leuk ze het had.”

Abby D. betekent voor haar gezin veel. “Ik ben heel blij dat deze activiteiten worden georganiseerd. Ze geven Astrid plezier, uitdaging en contact met kinderen uit andere scholen en de wijk. Het is fijn dat alles zo toegankelijk is voor iedereen.”

Praktijkverhaal Amira (groep 4) & Farah (groep 1)

Meedoen, leren en plezier

“Abby D. doet het heel goed; Amira vindt eigenlijk alle activiteiten waaraan ze meedoet erg leuk,” vertelt moeder Esra Hussain-Aouragh, ouder van Amira (groep 4) en Farah (groep 1) van Het Carillon.

De lijst met activiteiten is lang. “Amira heeft de afgelopen jaren aan veel verschillende activiteiten meegedaan: Dancemix, Buitenkoken, sieraden maken, Apenkooigym, een computerspel maken en nog veel meer. Farah deed mee aan knutselen en Zumba.”

Ook de wijk- en vakantieactiviteiten spreken aan. “Amira gaat weleens naar de kinderdisco in Wijkcentrum Holtenbroek. De kookworkshop vindt ze ook erg leuk. In de meivakantie was ze mee naar Speelboerderij De Drentse Koe.

Farah mocht één keer blijven tijdens de kinderdisco, dat vond ze geweldig – alleen is ze nog net te klein voor sommige activiteiten.”

Over het enthousiasme van haar dochters is Esra duidelijk: “Farah moet nog een beetje wennen, ze is jong. Maar Amira vindt eigenlijk alles erg leuk. Ze geniet van creatief bezig zijn.”

Wat staat nog op het verlanglijstje? “Iets met bakken. Dat zou ze fantastisch vinden.”

Esra waardeert Abby D. enorm. “Er zijn vaak nieuwe activiteiten waar ze aan mee kunnen doen, en daar genieten ze van. Tegelijk leren ze er ook veel van. Ik ben heel blij dat dit wordt georganiseerd.”

Praktijkverhaal Urban Sports

Vrijheid om te bewegen en te ontdekken

Met de activiteit Urban Sports ontdekken kinderen van basisschool De Oosterenk dit voorjaar wat ze allemaal kunnen. Buurtsportcoach Damy Kuipers (SportService Zwolle) maakt er elke week een beweegfeest van. “Kinderen mogen hier ontdekken en experimenteren.”

Op het schoolplein kiezen kinderen zelf waarmee ze aan de slag gaan: 3x3 basketbal, stunts met stepjes,

skeeleren of zelfs BMX'en. Die keuzevrijheid maakt het aantrekkelijk.

“Voor veel kinderen is het al fantastisch dat ze met dit materiaal mogen spelen – thuis hebben ze dit vaak niet,” vertelt Damy.

Elke les start zodra de kinderen naar buiten komen. Alles staat klaar; Damy begeleidt, stimuleert en helpt. “Ze spelen in tweetallen, alleen of in groepjes. Na afloop drinken we samen iets – een gezellige afsluiting van een actieve middag.”

Wat Urban Sports onderscheidt, is de vrijheid en het tempo van de kinderen zelf. “Ze leren op hun eigen manier en verrassen zichzelf. Hun zelfvertrouwen groeit zichtbaar.”

Juist kinderen die thuis minder met sport in aanraking komen bloeien op. Dat maakt de aanpak passend bij Abby D: laagdrempelig, stimulerend en dichtbij. Een moment dat Damy bijblijft: “Een leerling had nog nooit van skeelers gehoord. Een paar lessen later reed hij zelfstandig.”

**“Verhalen
komen tot leven
op het plein.”**

Artikel

Interprofessioneel samenwerken: studenten leren samen in de wijk

24

In de wijk leren studenten wat samenwerken echt betekent. Niet in een klaslokaal, maar op schoolpleinen, in wijkcentra, bij sportactiviteiten en in gesprekken met kinderen, jongeren, ouders en professionals. Binnen de Campus Kind en Educatie leren mbo- en hbo-studenten samen werken aan dezelfde maatschappelijke vragen: hoe ondersteunen we kinderen en jongeren in hun dagelijkse leefwereld, en wat vraagt dat van ons als toekomstige professionals?

De afgelopen jaren is deze manier van opleiden uitgegroeid tot een herkenbare werkwijze in Regio Zwolle. Studenten van verschillende opleidingen – van pedagogisch werk en onderwijs-assistent tot social work, pabo en zorgopleidingen – werken samen in leerteams die direct verbonden zijn aan de wijk. Daar leren zij elkaars perspectief kennen, stemmen zij af en ervaren zij hoe onderwijs, welzijn, sport en cultuur samenkomen rondom kinderen en gezinnen.

Leren waar het ertoe doet

Wat deze leerteams bijzonder maakt, is de begeleiding. Elk team wordt ondersteund door leerteambegeleiders

van zowel mbo- als hbo-opleidingen. Zij bewaken de gedeelde pedagogische uitgangspunten, stimuleren een onderzoekende houding en helpen studenten om vragen uit de praktijk te verbinden aan hun leerdoelen. Zo ontstaat een leeromgeving waarin studenten niet alleen kennis opdoen, maar ook leren samenwerken, reflecteren en verantwoordelijkheid nemen.

De leerteams werken op en tussen plekken waar het dagelijks leven van kinderen en jongeren zich afspeelt: op scholen, in de kinderopvang, bij welzijnsorganisaties, sportaanbieders, Stadkamer en wijkteams. Studenten ondersteunen activiteiten, doen obser-

“Onderzoekend werken brengt je verder.”

25

vaties, ontwikkelen kleine interventies en leren samenwerken met brugfunctionarissen, buurtsportcoaches, jeugdwerkers en leerkrachten. Daardoor krijgen zij een rijk en realistisch beeld van wat werken in de wijk vraagt.

Verbonden met School & Omgeving

Deze manier van opleiden sluit direct aan bij de aanpak binnen School & Omgeving. In deze samenwerking werken partners samen aan een rijke leer- en leefomgeving voor kinderen en jongeren, waarbij school, wijk en thuis met elkaar verbonden zijn. Voor studenten betekent dit dat zij leren in een context waarin kinderen niet los worden gezien van hun gezin of

omgeving, maar als onderdeel van een groter geheel.

Door aanwezig te zijn in deze praktijk ervaren studenten hoe professionals samen bouwen aan een sterk pedagogisch klimaat. Zij zien hoe afstemming, vertrouwen en gedeelde waarden bijdragen aan rust en continuïteit voor kinderen en jongeren.

Samen opleiden voor de toekomst

Met steun van een nieuwe subsidie wordt deze manier van interprofessioneel opleiden verder verdiept en verbreed. Niet als los project, maar als onderdeel van een gezamenlijke beweging binnen de Campus Kind

en Educatie. Studenten leren vanaf het begin multidisciplinair denken en handelen, begrijpen de samenhang tussen school, gezin en wijk en zijn beter voorbereid op het werken in complexe praktijken.

Zo groeit in Zwolle een opleidingsnetwerk waarin studenten leren in de wijk, professionals leren met studenten en kinderen en jongeren profiteren van een samenhangende aanpak. Een manier van opleiden die bijdraagt aan kansengelijkheid, brede ontwikkeling en een stevige pedagogische basis – nu en in de toekomst.

Artikel

Ad-PEP: de eerste gezamenlijke opleiding binnen de Campus

De Associate degree Pedagogisch Educatief Professionaal (Ad-PEP) vormt een belangrijk fundament onder de manier waarop binnen de Campus Kind en Educatie wordt samengewerkt. Het was de eerste opleiding die daadwerkelijk gemeenschappelijk binnen de Campus is ontwikkeld en markeerde daarmee het begin van structureel interprofessioneel opleiden in de regio.

26

De opleiding is bijzonder omdat zij wordt ontworpen en uitgevoerd door een overstijgend docententeam van Viaa, KPZ, Menso Alting en Landstede MBO, samen met professionals van Prokino Kinderopvang. Daarmee is samenwerken tussen onderwijs en werkveld geen los thema, maar een vanzelfsprekend onderdeel van de manier van opleiden. Curriculum, praktijkopdrachten en begeleiding zijn vanaf de basis gezamenlijk vormgegeven.

Binnen de interprofessionele leerteams van de Campus vervullen Ad-PEP-studenten een herkenbare rol. Zij bewegen gemakkelijk tussen mbo-studenten en bachelorstudenten van opleidingen zoals Pabo, Pedagogiek en Social Work. Door hun combinatie van praktische

pedagogische vaardigheden en een onderzoekende houding helpen zij situaties te analyseren, verbindingen te leggen tussen professionals en dragen zo bij aan een sterk pedagogisch klimaat in school, opvang en wijk.

Ad-PEP laat zien hoe opleidingen gezamenlijk kunnen opleiden rond de brede ontwikkeling van kinderen, jongeren en gezinnen. De opleiding is uitgegroeid tot een van de pijlers onder het interprofessioneel opleiden binnen Regio Zwolle en vormt de basis voor verdere verbreding van de Campus.

Verbreiding binnen de Campus: Ad-DEP en vervolgopleidingen

Inmiddels is deze gezamenlijke manier van opleiden verder verbreed. Naast de Ad-PEP is ook de Ad-DEP (Didactisch

Educatief Professionaal) in gezamenlijkheid ontwikkeld, als tweede Associate degree binnen de Campus.

Daarnaast zijn binnen de Campus meerdere bestaande en nieuw ontwikkelde opleidingen verbonden aan deze interprofessionele opleidingslijn, zoals bacheloropleidingen en masters op het gebied van systemisch werken, pedagogiek, social work, onderwijs en leiderschap. Niet al deze opleidingen zijn gezamenlijk ontwikkeld, maar zij dragen vanuit hun eigen profiel bij aan dezelfde pedagogische en maatschappelijke opdracht. Zo groeit de Campus uit tot een samenhangend opleidingslandschap waarin mbo-, hbo- en post-hbo-opleidingen elkaar versterken rond de brede ontwikkeling van kinderen, jongeren en gezinnen.

Perspectief student

“Je leert verder kijken dan je eigen rol”

Studenten vertellen dat werken in een interprofessioneel leerteam hun blik verruimt. Ze ervaren dat je kinderen beter begrijpt wanneer je verschillende perspectieven bij elkaar brengt. Een van hen verwoordt het zo: “Doordat je vanuit verschillende oogpunten naar één onderwerp kijkt, leer je veel van elkaar.”

27

Veel studenten herkennen dat samenwerking hen helpt om bewuster te handelen. Ze zien hoe professionals in de wijk samen optrekken: hoe een brugfunctionaris contact met ouders opbouwt, hoe een buurtsportcoach kinderen activeert en hoe pedagogisch medewerkers en leerkrachten samen rust creëren. Hierdoor begrijpen zij

beter hoe onderwijs, opvang en wijk elkaar versterken.

Studenten geven aan dat deze ervaringen invloed hebben op hoe zij later willen werken. Een student zei het als volgt: “Als ik straks in de klas sta, wil ik bij een probleem iemand met een ander perspectief mee laten kijken.”

In de leerteams leren studenten om samen situaties te analyseren, oplossen te bedenken en te handelen in complexe situaties. Hierdoor voelen zij zich beter voorbereid op hun beroep. Ze ontdekken dat je het nooit alleen doet – en dat samen kijken altijd verder brengt.

Artikel

Onderzoek en innovatie binnen de Campus

28

Samen leren wat werkt

Binnen de Campus Kind en Educatie loopt onderzoek als een rode draad mee door alles wat er gebeurt. Niet als losse studies naast de praktijk, maar als een gezamenlijke manier van kijken, leren en verbeteren. Onderzoek helpt zichtbaar maken wat kinderen, jongeren, gezinnen en professionals nodig hebben en ondersteunt zo de gezamenlijke ambitie om kansengelijkheid te versterken.

De Campus functioneert als een breed leer- en ontwikkelnetwerk waarin onderwijs, opvang, welzijn, sport, cultuur, ouders en gemeente samenwerken rond kinderen en jongeren. Onderzoek is daarin geen apart programma, maar een verbindende kennislijn die de verschillende programmalijnen met elkaar verbindt, waaronder School & Omgeving.

Leren in de praktijk, samen met de wijk

Onderzoekers, studenten, docenten en professionals werken samen op plekken waar kinderen en jongeren dagelijks leren en leven: in de klas, op het schoolplein, in de wijk, het buurthuis en tijdens activiteiten van School & Omgeving. Door daar samen te kijken, te reflecteren en te experimenteren, ontstaat een gedeelde kennisbasis over wat werkt in de praktijk.

Het praktijkgerichte onderzoek richt zich op vragen die leven in de wijk: hoe stimuleren we deelname van kinderen? Wat draagt bij aan brede ontwikkeling? Hoe creëren we een veilig en herkenbaar pedagogisch klimaat? En hoe versterken we de aansluiting tussen school, wijk en thuis? De inzichten die hieruit voortkomen worden direct

benut om activiteiten aan te scherpen, samenhang te vergroten en werkzame elementen te borgen.

De Rijke Schooldag: meer dan activiteiten

Binnen het onderzoek naar de Rijke Schooldag vanuit School en Omgeving staat de vraag centraal wat een samenhangende dagstructuur voor kinderen betekent. Niet alleen wat zij doen, maar hoe de dag voelt: ritme, herkenning, veiligheid en ruimte om talenten te ontdekken. Door mee te kijken in de praktijk ontstaat zicht op wat deelname vergroot, hoe motivatie groeit en hoe activiteiten beter aansluiten bij de thuis-situatie van kinderen.

Deze inzichten helpen scholen en partners om het aanbod beter op elkaar af te stemmen en te werken aan een

doorgaande lijn van school naar wijk. Zo groeit de Rijke Schooldag uit tot een samenhangend geheel, waarin onderwijs en verrijking elkaar versterken.

Verbinding tussen school, wijk en thuis

Onderzoek naar de rol van de brugfunctionaris laat zien hoe belangrijk persoonlijk en laagdrempelig contact is voor ouders en gezinnen. Brugfunctionarissen bewegen tussen school en wijk, kennen ouders bij naam en weten wat er speelt. Door hun positie kunnen zij drempels verlagen, ouders betrekken bij activiteiten en professionals met elkaar verbinden.

De inzichten uit dit onderzoek worden gebruikt om handreikingen te ontwikkelen en een gedeelde visie op ouderbetrokkenheid te versterken binnen de Campus. Zo draagt onderzoek bij aan betere afstemming en meer vertrouwen tussen school, wijk en thuis.

Taal, verbeelding en ontmoeting

Ook op het gebied van taalontwikkeling en meertaligheid wordt in de praktijk geleerd wat werkt. In verschillende wijken worden tekstloze prentenboeken ingezet tijdens taalactiviteiten en ouder-kindmomenten. Deze boeken nodigen uit tot vertellen, interpreteren en samen praten, zonder dat taal een drempel vormt.

Onderzoek laat zien dat deze aanpak ruimte creëert voor nieuwe vormen van interactie tussen kinderen en ouders en

bijdraagt aan taalontwikkeling, verbeelding en betrokkenheid. De inzichten worden breed gedeeld en toegepast binnen School & Omgeving.

Samenwerken als kernkwaliteit

Verschiedende onderzoeken binnen de Campus laten zien dat interprofessioneel samenwerken een sleutel is voor een sterke ontwikkelomgeving. Wanneer professionals dezelfde kinderen in meerdere contexten ontmoeten, werken vanuit gedeelde pedagogische uitgangspunten en samen reflecteren op hun handelen, ontstaat meer

samenhang en betere ondersteuning.

Binnen deze onderzoekslijn werken lectoraten en practoraten nauw samen, waaronder het practoraat Gezondheid, Sport en Bewegen van Landstede Groep, het lectoraat Jeugd van Windesheim, het lectoraat Goede Onderwijspraktijken van Viaa en het associate lectoraat Interprofessioneel samenwerken voor kansrijke ontwikkeling van KPZ. Samen onderzoeken zij hoe professionals beter kunnen worden voorbereid op samenwerken rond kinderen en gezinnen.

Onderzoek als gezamenlijke motor

Door onderzoek, opleiding en praktijk bewust met elkaar te verbinden, groeit binnen de Campus een lerende gemeenschap die continu in beweging is. Onderzoek voedt het gesprek tussen professionals, studenten en partners en helpt om keuzes te maken die het pedagogisch handelen versterken. Zo ontwikkelt Zwolle een stevig ecosysteem waarin interprofessioneel samenwerken wordt verdiept, de pedagogische basis wordt versterkt en kinderen en jongeren profiteren van een samenhangend netwerk dat met hen meegroeit.

Reflectie

Lessen uit Zwolle

De Zwolse aanpak laat zien dat kansengelijkheid ontstaat in de dagelijkse praktijk: in ontmoetingen tussen kinderen, jongeren, ouders en professionals, op school, in de wijk en thuis. Uit onderzoek binnen de Campus, School & Omgeving en de Rijke Schooldag komen een aantal duidelijke lessen naar voren die richting geven aan verdere ontwikkeling.

30

1. Relaties en vertrouwen zijn de basis

Vertrouwen tussen school, ouders en wijkpartners is essentieel voor vroeg signaleren en effectieve ondersteuning. Laagdrempelige aanwezigheid, herkenbare gezichten en kleine contactmomenten maken het verschil. Ook tussen organisaties onderling is vertrouwen een randvoorwaarde: duidelijke afspraken en wederzijds begrip maken snel schakelen mogelijk rond kinderen en gezinnen.

2. De wijk versterkt leren en ontwikkelen

Kinderen en jongeren ontwikkelen zich sterker wanneer leer- en leefomgevingen logisch op elkaar aansluiten. Activiteiten in sport, cultuur en taal hebben meer effect wanneer zij dichtbij, herkenbaar en structureel worden aangeboden. Een vaste structuur – van vakantie tot vakantie – biedt rust, veiligheid en continuïteit.

3. Gedeelde pedagogiek maakt samenwerking duurzaam

Interprofessioneel samenwerken werkt wanneer professionals dezelfde pedagogische uitgangspunten delen. Een gedeelde taal en gezamenlijke reflectie zorgen voor betere afstemming en een completer beeld van wat kinderen en jongeren nodig hebben.

4. Ouders zijn partners in ontwikkeling

Ouderbetrokkenheid verdiept wanneer ouders actief meedenken en meedoen. Niet als doelgroep, maar als gelijkwaardige partners. Dit versterkt het pedagogisch klimaat thuis, op school en in de wijk en helpt professionals beter aan te sluiten bij de leefwereld van gezinnen.

5. Onderzoek helpt om samen te leren

Onderzoek binnen de Campus ondersteunt het gezamenlijke leerproces. Door klein te beginnen, systematisch te volgen wat werkt en inzichten terug te koppelen naar praktijk en opleidingen, ontstaat ruimte voor gerichte verbetering. Onderzoek is daarbij geen eindpunt, maar een hulpmiddel om praktijkervaringen te verdiepen.

6. Verduurzamen vraagt om keuzes

Impact groeit wanneer succesvolle initiatieven bewust worden geborgd en verbreed. Dat vraagt om samenhangende keuzes op uitvoerend, opleidings- en bestuurlijk niveau, en om gezamenlijke verantwoordelijkheid van scholen, wijkpartners, opleidingen en gemeente.

7. De beweging blijft groeien

De lessen uit Zwolle laten zien dat kansengelijkheid geen project is, maar een gezamenlijke beweging. Juist doordat praktijk, opleiding, onderzoek en bestuur met elkaar verbonden zijn, blijft deze aanpak zich ontwikkelen – dichtbij kinderen, jongeren en gezinnen.

Aandachtspunten voor de toekomst

- Blijven investeren in **relaties en vertrouwen**
- Pedagogische uitgangspunten **expliciet en gedeeld houden**
- **Ouders structureel betrekken** vanuit gedeelde opvoedings- en ontwikkelverantwoordelijkheid
- Werkzame elementen **borgen en opschalen**
- Onderzoek blijven verbinden aan **dagelijkse praktijk**

Colofon

Partners Campus Kind en Educatie

Hogescholen: KPZ · Viaa · Windesheim · ArtEZ
Mbo-instellingen: Landstede MBO · Deltion
College · mbo Menso Alting
Onderwijsbesturen: primair en voortgezet
onderwijs
Kinderopvangpartners en maatschappelijke
partners: Het Werk! Sociaal · SportService Zwolle ·
Stadkamer
Gemeente: Gemeente Zwolle

Redactie

Campus Kind en Educatie Zwolle
Gelijke Kansen Alliantie (OCW)
VB-management

Programmatiese coördinatie

Gelijke Kansen Alliantie (OCW)
VB-management: Francien Schipper-Modderman ·
Kim Haijes · Lukas Barak · Iris Ubink ·
Matthias van den Brandhof

Tekst

Kim Haijes · Astrid Grootenhuys · Foka Kempenaar ·
Matthias van den Brandhof
Daarnaast hebben studenten bijgedragen
aan de totstandkoming van dit magazine

Vormgeving

Annemarie Zijl

Fotografie

Marco Slot (ISK) · Margreet Vloon
Aangevuld met foto's van lokale fotografen,
professionals uit de wijk, leerlingen en studenten

Productie en drukwerk

Gelijke Kansen Alliantie OCW

Meer inspiratie en materiaal

Scan de QR-codes in dit magazine of kijk op
www.campuskindeneducatie.nl

Met dank aan alle kinderen, jongeren, ouders,
professionals, studenten en wijkpartners die hun
ervaringen deelden en dit magazine mogelijk
maakten.

**Gelijke
Kansen
Alliantie**

**CAMPUS
KIND EN
EDUCATIE**